

Ewa Szary

"Relacje osobowe w literackiej komunikacji", Aleksandra Okopień-Sławińska [w:] "Problemy socjologii literatury", Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/43, 128

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ MIKO František: Pojęcia socjologiczne w metajęzyku a-
nalizy dzieła literackiego. Problemy socjologii literatury.
Pod redakcją J.Sławińskiego. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków-
-Gdańsk 1971. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Li-
teraturze Polskiej. T. XXIII, s. 98-108.

Praca o charakterze teoretycznym i metodologicznym, rozwa-
żająca jeden z konkretnych problemów socjologicznej interpre-
tacji tekstów literackich - ich tematyczność. Zdaniem autora,
dwie strony tego samego zagadnienia, jakimi są: literatura ja-
ko fakt społeczny i fakty społeczne w literaturze, w konkret-
nych tekstach literackich są połączone ze sobą za sprawą pro-
cesu tematyzacji. Opis tematu /tematów/ literatury wymaga więc
stosowania pojęć socjologicznych, naruszających "czystość" i
"specyficzność" metajęzyka literaturoznawczego.

BP/43

E.Sz.

/I/ OKOPIEŃ-SŁAWIŃSKA Aleksandra: Relacje osobowe w lite-
rackiej komunikacji. W: Problemy socjologii literatury. Pod
redakcją J.Sławińskiego. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk
1971. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze
Polskiej. T. XXIII, s. 109-125.

Praca teoretyczna o charakterze socjologiczno-literackim.
Traktując utwór jako szczególnie zorganizowany komunikat języ-
kowy, autorka poddaje analizie układ ról kształtujących się w
akcie komunikacji literackiej na pięciu poziomach nadawczo-od-
biorczych. Trzy z nich zostały wyodrębnione w samym tekście i
rozpatrzone jako zhierarchizowane i określone wzajemnymi rela-
cjami poziomy semantyczne, które - poprzez dwojakiego rodzaju
informacje /stematyzowane i implikowane/ - przedstawiają na-
dawcę, odbiorcę i bohatera. Dwa pozostałe poziomy wyróżniono w
zewnętrznej wobec tekstu komunikacji społecznej, której utwór
literacki jest ośrodkiem. Tak więc - zdaniem autorki - dzieło,
z jednej strony - przedstawia i odbija akty komunikowania się,
z drugiej - samo w nich uczestniczy.

BP/43

E.Sz.